

Sirküler 2026 – 24

Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Enflasyon Düzeltmesi Farklarının İzlendiği Özel Fonlar Hakkında

15.02.2026

Koyuncu Yeminli Mali Müşavirlik
Limited Şirketi

Yeşilköy EGS Business Park B1 Blok Kat:11 No:371
Bakırköy/İSTANBUL

+90 (212) 465 67 09
+90 (533) 391 67 09

www.koyuncuymm.com
info@koyuncuymm.com

KOYUNCU
| YÖNETİM DANIŞMANLIK
| VERGİ HİZMETLERİ

Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Enflasyon Düzeltmesi Farklarının İzlendiği Özel Fonlar Hesabındaki Tutarların Vergisel Durumu Hakkında

Gelir İdaresi Başkanlığınca 196 Sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri yayımlanmıştır. Bu sirküler ile yapılmakta olan yatırımlar hesabının enflasyon düzeltmesi farklarının izlendiği özel fonlar hesabındaki tutarların vergisel durumu hakkında açıklamalarda bulunulmuştur.

Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasına eklenen (10) numaralı bentte "10. Bu Kanun kapsamındaki muhasebe standartları uyarınca yapılmakta olan yatırımlar hesabında takip edilen tutarların enflasyon düzeltmesine tabi tutulması sonucunda oluşan ve bu hesabın alt hesabında izlenen düzeltme farkları, bilançonun pasifinde özel bir fon hesabında gösterilir ve dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz.

Özel fon hesabında bulunan bu tutarlar, yatırımın tamamlanarak ilgili iktisadi kıymetin aktifleştirilmesi gereken dönem ile bu dönemi takip eden dört hesap dönemi içerisinde eşit taksitler halinde dönem kazancının tespitinde dikkate alınır.

Bu bent uyarınca özel fon hesabında izlenen ve dönem kazancının tespitinde dikkate alınmayan tutarlar, **her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak bu Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılır.** Bu hesaplarda izlenen tutarlara ayrıca enflasyon düzeltmesi uygulanmaz.

Yatırım döneminde veya iktisadi kıymetin aktifleştirilmesinden sonra işin bırakılması veya özel fon hesabında izlenen söz konusu tutarların bir kısmının veya tamamının başka bir hesaba nakledilmesi ya da işletmeden çekilmesi hallerinde, bu bent uyarınca dönem kazancında dikkate alınmayan tutarlar; işin bırakıldığı veya özel fon hesabının kısmen veya tamamen bu bent hükümlerine aykırı şekilde kullanıldığı dönemin kurum kazancının tespitinde dikkate alınır." hükmüne yer verilmiş ve söz konusu hüküm 1/1/2024 tarihinden, özel hesap dönemi tayin edilen mükellefler için 2024 yılında başlayan hesap döneminden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Sirküler ile yapılacak yeniden değerlendirme işleminde uygulanması gereken yeniden değerlendirme oranına ilişkin karmaşaya konuya ilişkin bir örnek ile son verilmiştir.

“Örnek-1: (A) A.Ş. 2024 hesap dönemi sonunda yapılmakta olan yatırımlar hesabını enflasyon düzeltmesine tabi tutmuş ve 4.000.000 TL enflasyon düzeltme farkı hesaplamıştır.

Mükellef, söz konusu enflasyon düzeltme farkını gelir hesaplarıyla ilişkilendirmeyerek özel bir fon hesabına alacak ve bu tutarı dönem kazancının tespitinde dikkate almayacaktır.

Bunun yanı sıra, özel fon hesabına alınan 4.000.000 TL'nin 2024 hesap dönemi sonunda yeniden değerlendirme oranında artırılmayacağı tabiidir.

Mükellef (A) A.Ş. özel fon hesabında bulunan bu tutarı, yatırımın devam ettiği 2025 hesap dönemi sonunda yeniden değerlendirme oranında artıracaktır. 2025 hesap dönemi için 27/11/2025 tarihli ve 33090 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 585 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenen yeniden değerlendirme oranı olan %25,49 un kullanılması gerekmektedir.

Yeniden Değerleme Oranı (A)= %25,49 (1,2549)

Özel Fon Hesabına Alınan Enflasyon Düzeltme Farkı (B) = 4.000.000 TL

Yeniden Değerleme Oranında Artırılmış Özel Fon Hesabı Tutarı = (A)x(B) = 4.000.000 TL X 1,2549 = 5.019.600 TL”

Özel fon hesabına alınan tutarların, yatırımın aktifleştirilmesinden sonraki dönemlerde yeniden değerlendirme oranında artırılmasına ve yatırımın tamamlanarak ilgili iktisadi kıymetin aktifleştirilmesi gereken dönem ile bu dönemi takip eden dört hesap dönemi içerisinde eşit taksitler halinde dönem kazancının tespitinde dikkate alınmasına ilişkin örneğe aşağıda yer verilmiştir.

Örnek-2: Örnek-1 de yer alan (A) A.Ş. 2026 yılında yatırımını tamamlayarak iktisadi kıymeti işletmenin aktifine almıştır. 2026 yılında yeniden değerlendirme oranının %20 olduğu varsayıldığında, özel fon hesabında yer alan tutar (5.019.600 TL X 1,20 =) 6.023.520 TL olarak dikkate alınacak ve iktisadi kıymetin aktifleştirildiği 2026 hesap döneminde, bu tutarın beşte biri olan (6.023.520 /5=) 1.204.704 TL, kazancın tespitinde dikkate alınacaktır.

Özel fon hesabının bakiyesi (6.023.520 TL-1.204.704 TL =) 4.818.816 TL ise sonraki hesap döneminde yeniden değerlendirme oranında artırılacak ve yeniden değerlendirme oranında artırılmış tutarın bu defa dörtte biri, sonraki yıllarda yeniden değerlendirme oranında artırılmış tutarın sırasıyla üçte biri, yarısı ve son yılda kalan tutarın tamamı ilgili hesap dönemlerine ilişkin kazancın tespitinde dikkate alınacak olup, hesaplama ile ilgili özet tablo aşağıdaki gibi olacaktır.

Dönem	Özel Fon Bakiyesi(A)	Yeniden Değerleme Oranı(B)	Yeniden Değerleme Oranında Artış (C)=(A)X(B)	Özel Fonda Yer Alan Yeniden Değerleme Oranı ile Artırılmış Tutar (D)=(A)+(C)	Dönem Kazancının Tespitinde Dikkate Alınacak Tutar(E)	Kalan Tutar (K)=(D)-(E)
2026	5.019.600	20,00%	1.003.920	6.023.520	1.204.704	4.818.816
2027	4.818.816	10,00%	481.881	5.300.697	1.325.174	3.975.523
2028	3.975.523	8,00%	318.041	4.293.564	1.431.188	2.862.376
2029	2.862.376	7,00%	200.366	3.062.742	1.531.371	1.531.371
2030	1.531.371	5,00%	76.568	1.607.939	1.607.939	0
TOPLAM			2.080.776	-	7.100.376	-

* 2026, 2027, 2028, 2029 ve 2030 yıllarına ait yeniden değerlendirme oranları varsayımdır.

** Hesaplamalar yapılırken ondalık haneler dikkate alınmamıştır.

Mükellef (A) A.Ş. 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (10) numaralı bendi kapsamında özel fonlar hesabına aldığı tutarları (yatırım döneminde yeniden değerlendirme oranında artırılan ve özel fonlar hesabına alınan tutarlar dahil) yatırımın aktifleştirilmesinden sonra yukarıda bulunan tablodaki gibi yeniden değerlendirme oranında artıracak ve ilgili taksit tutarlarını 2026, 2027, 2028, 2029 ve 2030 hesap dönemlerinde dönem kazancının tespitinde dikkate alacaktır.”

Geçici Vergi Dönemlerinde Özel Fon Hesabına Alınan Tutarların Durumu

Özel fon hesabında bulunan tutarların ilgili geçici vergi dönemine tekabül eden kısım kazancın tespitinde dikkate alınacaktır. 2026 yılının ilk geçici vergi döneminde, yeniden değerlendirme oranının tespitinde yine benzeri tartışmalar çıkabilir. Bu konuda olası yeni düzenlemeler ve açıklamalar takip edilmelidir.

Muhasebe Kayıtları Nasıl Olmalıdır?

Sirkülerle yapılan açıklamada “özel fon hesabına alınan tutarların yeniden değerlendirme oranında artırılan kısımlarının iktisadi kıymetin maliyetine intikal ettirilmesi mümkün bulunmadığı” belirtilmiştir.

Hal böyle olunca pasifte bir artışa neden olan yeniden değerlemenin aktif karşılığının ne olması gerektiği, her yıl mali karın tespitinde gelir olarak dikkate alınması gereken tutarların bilanço ve gelir tablosunda nasıl takip edileceği, dönem mali karına nasıl aktarılacağı tartışma konusu olmuştur.

Düzenleme tamamıyla mali karın tespiti ile ilgilidir. **Fonun yeniden değerlendirme işleminin, bu işler için kullanılması gereken, karşılıklı işleyen nazım hesaplarda takip edilmesi ve değerlendirme yapıldıktan sonra yeniden değerlemeden kaynaklı kısmın kanunen kabul edilmeyen giderlere eklenerek beyanname üzerinde dönem kazancına aktarılması gerektiğini düşünüyoruz.**

Sirkülerde verilen örnekten hareketle bilanço ve gelir tablosu üzerinden gelir yazılacak tutarlar ile KKEG olarak beyanname üzerinden dönem kazancına aktarılacak tutarlar aşağıdaki gibidir.

Dönem	Bilanço Değeri	Nazım Hesaba Aktarılan	Nazım Hesaptan Düşülen	Nazım Hesap Bakiye	Bilanço Gelir Tablosu Marifetiyle Gelir Yazılacak Tutar	KKEG Olarak Beyanname Üzerinde Gelir Yazılacak Tutar	Dönem Kazancının Tespitinde Dikkate Alınacak Toplam Tutar
2025	4.000.000	1.019.600	0	1.019.600	0	0	0
2026	3.200.000	1.003.920	404.704	1.618.816	800.000	404.704	1.204.704
2027	2.400.000	481.882	525.174	1.575.524	800.000	525.174	1.325.174
2028	1.600.000	318.042	631.188	1.262.377	800.000	631.188	1.431.188
2029	800.000	200.366	731.371	731.371	800.000	731.371	1.531.371
2030	0	76.566	807.939	0	800.000	807.939	1.607.939
TOPLAM		3.100.376	3.100.376		4.000.000	3.100.376	7.100.376

Yukarıda çift taraflı işleyecek nazım hesaplar yardımıyla takip ettiğimiz işlemleri, fonun değerini artırıp karşılığında geçici bir hesap kullanarak ya da başka şekillerde de yapabiliriz. Lakin sonuç değişmemeli, 4.000.000.- TL beş yıla bölünüp her yılın bilanço karına eklenerek , geri kalan tutar mali karın tespitinde beyanname üzerinde yapılmalıdır.

Saygılarımızla...